

Dragi prijatelji CIGRE,

Korišćenje nacionalnih resursa iz obnovljivih izvora energije u cilju proizvodnje električne energije u Crnoj Gori počelo je 1941. godine, puštanjem u rad mHE „Podgor“1. Skoro vijek kasnije mi uveliko pričamo o „zelenoj tranziciji“.

Transformacija energetskeg sektora je bila i ostala neminovnost. U svim vremenima. Ključni izazov danas predstavlja koordinacija – između tržišta, regulatornih okvira, mrežne infrastrukture, finansijskih institucija i različitih aktera energetskeg sektora. Upravo sposobnost da se ovi elementi povežu odrediće brzinu i uspješnost energetske transformacije regiona.

Sa druge strane, da nam je neko prije samo par godina rekao da ćemo živjeti u vremenu kada vještačka inteligencija sve više uzima primat u gotovo svim društvenim sferama, naravno, pomislili bi da je riječ o nekom od najnovijih naučno-fantastičnih filmova. Očigledno, stvarnost nekad i prevazilazi maštu.

Svjedoci smo da je era uglja na izdisaju, a investicioni bum u zelenim kapacitetima često nema granica, tako da, htjeli to da priznamo ili ne, energetika postaje softverska industrija. Vještačka inteligencija će upravljati balansiranjem mreže, pametnim brojilima i potrošnjom data centara u realnom vremenu. Samim tim, vodiće sistem.

A i ona je morala da uči. Imala je i od koga. Iako su značaj i kvalitet znanja dovedeni na niske grane, budućnost energetike treba posmatrati kroz partnerstvo čovjeka i vještačke inteligencije, pri čemu tehnologija treba da služi kao alat za podršku stručnjacima, a ne njihova zamjena, jer će njena uspješna primjena i dalje zahtijevati eksperte koji poznaju i razumiju tu oblast. Bez mladih kadrova nema budućnosti.

Zato CIGRE i postoje. Djelovanje CIGRE-e treba posmatrati u kontekstu potrage za novim ekonomskim i tehnološkim pravcima na široj međunarodnoj osnovi. Za razliku od ostalih asocijacija u svijetu koje definišu norme i standarde i usaglašavaju ih na nacionalnim nivoima, misija CIGRE predstavlja pojedinačna mišljenja o određenim tehničkim pitanjima. Sloboda u stavovima njenih eksperata, kvalitet pitanja koja se postavljaju, sadržajni razgovori i iskustva koja se dijele i ljudi koji se okupljaju, su jedinstvena slika njenog djelovanja duže od 100 godina postojanja. Jer, ona je uvijek umjela i znala da prepozna i razumije promjene koje dolaze.

Ako volite živu riječ i želite da steknete neka nova iskustva u svijetu inženjerstva, da iznesete neke nove ideje ili napišete šta ste radili, da se upoznate sa ljudima sa kojima ćete dijeliti svoj profesionalni vijek, dođite. Pozivamo Vas da u dvadesetoj godini postojanja Crnogorskog komiteta CIGRE, budete sa nama na našem jubilarnom X Savjetovanju, koje će od 21.-24. aprila 2027. godine, biti održano u Hotelu „Mediterran“ u Bečićima.

Do susreta!

Predsjednik CG KO
CIGRE

